

za účelem vystoupení cestujících před budovou obecního úřadu, na níž byla umístěna tabulka s nápisem: »Zastávka poštovních autobusů, autobus zastaví pouze na pokyn . . .«. Prvý soud takového zjištění neučinil, nýbrž ve svém rozsudku uvedl, že považuje za bezpečně zjištěnou jedinou skutečnost, že totiž autobus zastavil mimo zastávku, mimo krytý vjezd do garáže, a to u nekrytého příkopu ve vzdálenosti asi 1½ m od jeho okraje. Odvolací soud ostatně ve svém rozsudku výslovně zjišťuje na základě místního ohledání, že místo, kde autobus zastavil, bylo od místa, kde na obecním domě byla připevněna shora uvedená tabulka, vzdáleno 10.30 m, počítá-li se vzdálenost ta od předních kol autobusu. Ve všech ostatních směrech nejsou výtky dovolání s hlediska dovolacího důvodu rozporu se spisy ničím jiným než brojením proti skutkovým závěrům odvolacího soudu, které nelze se spisy srovnávat a tudíž s hlediska dotčeného dovolacího důvodu přezkoumávat. Po právní stránce jsou výtky dovolání částečně oprávněny. Bylo-li zjištěno, že žalovaný řidič nezastavil autobus na místě, jež bylo určeno jako zastávka, tedy na místě pro nastupování a vystupování cestujících bezpečněm, nýbrž že zastavil na jiném místě, od určené zastávky vzdáleném 10.30 m, a to u nekrytého příkopu ve vzdálenosti asi 1½ m od jeho okraje, večer za tmy, tedy na místě pro vystupování nevhodném, ba nebezpečném, jest jeho jednání pokládati za neopatrné. Uváží-li se, že žalovanému jako řidiči státního autobusu je svěřena bezpečnost životů a zdraví cestujících autobusem dopravovaných, bylo toto jeho počínání i hrubě neopatrné, jak správně rozpoznal první soud. Nebezpečnost svého počínání mohl žalovaný postřehnouti nejen podle povinností svého povolání, nýbrž i prostým rozumem, a doznal-li dokonce, byv slyšen jako strana, že na dotčeném nevhodném místě zastavil již vícekrát, třeba bez nehody, lze z toho seznati nedostatek jeho schopnosti k povolání tak odpovědnému, totiž k technickému řízení státního autobusu, a nedostatek jeho spolehlivosti, která ho činí osobou nezdatnou. Správně proto uznal první soud, že tu jsou splněny zákonné předpoklady pro odpovědnost nejen žalovaného řidiče podle §§ 1297 a 1299 obč. zák., nýbrž i spolužalovaného státu podle § 1315 obč. zák. jako jeho zaměstnavatele, jenž za jeho nezdatnost odpovídá, třeba mu nebyla známa. Soud první stolice však také správně rozpoznal, že ani žalobce není bez viny na svém úrazu. V tom směru se odkazuje na jeho správné důvody, které dovolací soud schvaluje, zejména i po té stránce, že podle zjištěného stavu věci není spoluzavinění žalobcovo o nic menší nežli zavinění žalovaného řidiče, takže jejich zavinění bylo správně stanoveno rovným dílem.

Čís. 16118.

Zmocní-li vypůjčitel zapůjčitele, aby vyplatil zápůjčku třetí osobě, nemění se tím nic na právním postavení vypůjčitele jako osobního dlužníka.

(Rozh. ze dne 20. května 1937, Rv I 2446/35.)

Žalobě, již se žalující spořitelní a úvěrní společenstvo domáhá na žalobkyni zaplacení 66.601 Kč 40 h, omezených na 50.000 Kč s přísl., soud první stolice nevyhověl, kdežto odvolací soud uznal podle žaloby.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Jak zjištěno, podepsala žalovaná žádost ze dne 1. února 1924 o poskytnutí zápůjčky vlastním jménem, třebaže v ní udala jako účel zápůjčky rozšíření podniku firmy Ludvík B., společnost s r. o., jejíž společnicí a jednatelkou tehda byla. Kauční listinou ze dne 14. února 1924 zřídila žalovaná, uznávajíc, že je se žalujícím společenstvem v obchodním spojení a že dostává od něho hotové zápůjčky, pro pohledávku žalobcovu, která z toho obchodního spojení již vznikla anebo ještě by mohla vzniknouti až do výše 50.000 Kč s příslušenstvím, zástavní právo k nemovitosti zapsané ve vložce č. 69 pozemkové knihy kat. území B. jí náležící, čímž zřejmě dostala povinností v žádosti ze dne 1. února 1924 převzatým, vědouc o povolení žádané zápůjčky, a zavázala se osobně tyto zápůjčky zúrokovati a hraditi ze svého i náklady spojené s vymáháním této pohledávky. Závěr procesního soudu a názor žalované, že tím chtěla založiti jen věcné ručení zastavené nemovitosti, jest proto právně mylný. Nižší soudy zjistily dále, že žalobkyně ode dne 2. dubna 1924 postupně vyplatila povolenou zápůjčku 50.000 Kč firmě Ludvík B., společnost s r. o., a to s vědomím a za souhlasu žalované, která ostatně, jak doznává, v třech případech osobně vyzvedla a převzala celkem 37.287 Kč, potvrzujíc jejich příjem vlastním jménem bez jakéhokoli poukazu na své postavení u firmy Ludvík B., společnost s r. o. Vyplacené částky byly zapsány v obchodních knihách na účtu řečené firmy dne 2. dubna 1924 otevřeném, který ke dni 28. března 1927, když žalovaná vystoupila z uvedené firmy a zcizila část ručící nemovitosti, činil 122.929 Kč 32 h v žalobkynin prospěch. Rozhodnutí věci závisí na tom, zdali zažalovaná zápůjčka byla vyplacena žalované a zda je ona osobní dlužnicí, či zdali žalovaná, jednavši pouze za firmu Ludvík B., společnost s r. o., pro jejíž podnik zápůjčka byla určena, nebyla vlastním jménem zavázána. Za tím účelem však není zapotřebí řešiti otázku, zdali si žalobkyně počínala s patřičnou opatrností, povolila-li žádanou zápůjčku, nepřesvědčivši se z obchodního rejstříku o poměru žalované k firmě Ludvík B., nýbrž stačí, že smluvkyní byla žalovaná sama a že se vyplacení zažalované zápůjčky firmě Ludvík B. stalo za souhlasu a s vědomím žalované. Nutno proto míti za to, že žalovaná zmocnila jednak žalobkyni, aby vyplatila zápůjčku firmě Ludvík B., společnost s r. o. místo žalované osobně, jednak firmu Ludvík B., společnost s r. o., aby místo ní převzala vyplacené částky. Zmocňuje-li však vypůjčitel zapůjčitele, aby vyplatil zápůjčku třetí osobě, nemění se tím nic na právním postavení vypůjčitele jako osobního dlužníka. Žalovaná

netvrdila vůbec, že sama něco zaplatila na zažalovaný dluh, nižší soudy nezjistily, že tak učinila třetí osoba za ni, a právem dospěl proto odvolací soud k závěru, že žalobní nárok jest odůvodněn.

Čís. 16119.

Slíbil-li dlužník splniti podle možnosti, může soudce určití dobu plnění po případě i do budoucna. Ustanovení § 406 c. ř. s. není tomu na závadu.

(Rozh. ze dne 20. května 1937, Rv I 2469/35.)

Žalovaný koupil dne 25. října 1933 od firmy »R« v N. motor za 1.256 Kč 60 h. Částka 200 Kč z kupní ceny byla splatná do 25. prosince 1933 a zbytek kupní ceny byl splatný na delší dobu ve splátkách. Žalovaný splatil první splátku 200 Kč teprve za sporu dne 31. ledna 1935. Žalující spořitelna, již byla pohledávka postoupena, tvrdíc, že lhůta k splacení částky 200 Kč byla stanovena do 25. prosince 1933 jako lhůta propadná s pohružkou, že, nebude-li dodržena, jest zbytek kupní ceny ihned splatný, domáhá se omezené částky 1.056 Kč 60 h s přísl. Žalovaný proti žalobě namítal, že k zaplacení zbytku kupní ceny mimo částku 200 Kč, jejíž splatnost byla pevně smluvena, byly mu povoleny splátky zcela libovolné bez určení výše a času, že proto má na placení dosti času, protože ke konání splátek neměl ještě peněz, a že tedy kupní cena jest na něm vymáhána předčasně. **S o u d p r v é s t o l i c e** uznal podle žaloby. **O d v o l a c í s o u d** zamítl žalobu pro tentokráte. **D ů v o d y:** Účtem ze dne 25. října 1933 a oznámením o postupu ze dne 26. října 1933 jest zjištěno, že částka 200 Kč měla býti zaplacená do 25. prosince 1933 a zbytek kupní ceny, tedy částka 1.056 Kč 60 h v libovolných splátkách. Nebyla tedy určena doba, do které má býti kupní cena úplně zaplacená, a bylo ponecháno libovůli žalovaného, do kdy kupní cenu resp. částku 1.056 Kč 60 h zaplatí. Nejde o závazek ryze osobní a nutno proto případ posouditi podle ustanovení § 904, druhá věta, obč. zák. Podle řečeného ustanovení jest námitka žalovaného, že žaloba je předčasná, odůvodněna, neboť nenastala splatnost pohledávky, jejíž zaplacení bylo přenecháno libovůli žalovaného. Na tom nemůže nic měniti ani to, že část pohledávky původní měla býti zaplacená do určité lhůty, když zbytek pohledávky mohl zaplatiti v libovolných splátkách. Hledíc na to, že nejde o ryze osobní závazek, nýbrž o závazek, který přechází na dědice, nemůže soud určití lhůtu k plnění.

N e j v y š š í s o u d vyhověl žalobě tak, že žalovaného odsoudil k zaplacení 1.056 Kč 60 h s přísl. do 14 dnů pod exekucí.

D ů v o d y:

Oprávněná jest výtká dovolání, že jest právně mylný úsudek odvolacího soudu, že podle doložky ve faktuře z 25. října 1933 »zbytek v libovolných splátkách« bylo placení zůstaveno naprosté libovůli ža-